

וְתָא חָזִי בַּמִּשְׁכָּן מָה כְּתִיב, (שמות כו) וְאֵת הַמִּשְׁכָּן
 תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעוֹת, עֶשֶׂר: בְּגִין דְּתַקּוּנָא
 דְּמִשְׁכָּנָא, (נ"א דְּשְׂכִינְתָא) בַּעֲשָׂרָה אִיהוּ, לְמַהוּי כְּדָקָא
 יְאוּת. עֶשֶׂר, מָאי טַעְמָא עֶשֶׂר, וְלֹא עֲשָׂרָה. אֵלָא
 עֶשֶׂר, בְּכָל אֲתָר אִיהוּ בְּלֹא שְׂכִינְתָא, דְּלֹא אִיהִי
 בַּחוּשְׁבָנָא כְּגִזּוּנָא דָּא (מלכים א ז) עוֹמֵד עַל שְׁנֵי עֶשֶׂר
 בְּקָר, שְׂכִינְתָא לָא אִיהִי בַּחוּשְׁבָנָא, דְּהָא אִיהִי
 קִיּוּמָא לְעֵילָא, דְּכְתִיב, (מלכים א ז) וְהִים עֲלֵיהֶם
 מְלַמְעֵלָה. וּבְאֵלִין דּוֹכְתִי דְרַמְיֵי לְרֹזָא דְלְעֵילָא
 דְחֶסֶר מְנַהוּן, (ס"א ה) הָא שְׂכִינְתָא יִתִּיר עַל הַהוּא
 חֲשִׁבָנָא, דְּלֹא אִיהִי בַּחוּשְׁבָנָא.

לְסַטְרָא אֲתָרָא, יְהִי חֲשִׁבָנָא יִתִּיר, וְאִיהִי
 בְּמִנְיָנָא בְּגִרְיעוּ, (ד"א לֹא תִימָא חֲשִׁבָנָא יִתִּיר אֵלָא
 תּוֹסֶפֶת אֵת וְחֲשִׁבָנָא בְּגִרְיעוּ) בְּגִין עֲשִׂיתִי, וְהָא אוּקְמוּהָ. וּבְכָל
 אֲתָר דְּאֲתָנוּן אֲתוּסְפֵן, כְּגִזּוּנָא דָּא, אִיהוּ לְגִרְיעוּתָא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

שְׂכִינְתוֹב (ס) וְהִים עֲלֵיהֶם מְלַמְעֵלָה.
 וּבְמִקּוּמוֹת הַלְלוּ שֶׁל רְמָזִים לְפִד
 שְׁלֹמֹעֲלָה שְׁחֶסֶר מֵהֶם (ה), הָרִי שְׂכִינְתָא
 יִתְרָה עַל אוֹתוֹ חֲשִׁבוֹן, שְׂאִינְהָ בַּחֲשִׁבוֹן.
 לְצַד הָאֲחֵר נוֹתְנִים חֲשִׁבוֹן יוֹתֵר. וְהִיא
 בְּמִנְיָן בְּגִרְיעוּת, (לֹא תֹאמַר חֲשִׁבוֹן יוֹתֵר, אֵלָא תּוֹסֶפֶת
 אוֹת, וְחֲשִׁבוֹן בְּגִרְיעוּת) כְּמוֹ עֲשִׂיתִי, וְהָרִי
 פְּרֻשׁוּהָ. וּבְכָל מְקוֹם שְׁנוֹסְפוֹת אוֹתִיתוּ

וּבֵא רְאֵה, בַּמִּשְׁכָּן מָה כְּתוּב? וְאֵת
 הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעוֹת. עֶשֶׂר, מִשׁוּם
 שְׁתַּקּוּן הַמִּשְׁכָּן (הַשְׂכִּינְתָא) הוּא בַּעֲשָׂרָה
 לְהִיּוֹת פְּרָאוּי. עֶשֶׂר, מָה הַטַּעַם עֶשֶׂר וְלֹא
 עֲשָׂרָה? אֵלָא עֶשֶׂר בְּכָל מְקוֹם הוּא בְּלִי
 שְׂכִינְתָא, שְׂאִינְהָ בַּחֲשִׁבוֹן, כְּגִין זֶה (מְלָכִים-א
 ז) עוֹמֵד עַל שְׁנֵי עֶשֶׂר בְּקָר. הַשְׂכִּינְתָא אִינְהָ
 בַּחֲשִׁבוֹן, שְׁהָרִי הִיא עוֹמֶדֶת לְמַעֲלָה,

בְּגוֹן (שְׂמוּאֵל ב יג) הָאֱמִינוֹן אַחִיד, דְּסִגְיָא אֲמִנוֹן.
וּבְסֵטְרָא דְקְדוּשָׁא, גָרַע אֶת וְאִיהוּ תּוֹסַפֵּת.

רַבִּי חֵיָא פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קד) עוֹטָה אֹר כִּשְׁלֵמָה
נוֹטָה שָׁמַיִם בְּיָרִיעָה. הֵאֵי קָרָא אוּקְמוּהָ, וְכִד
בְּרָא קְדָשָׁא בְרִידָה הוּא עֲלֵמָא, אֲתַעְטַף בְּהוּא אֹר
קְדָמָא, וּבְרָא בֵיה שָׁמַיִם.

וְהָא חֵיָא, אֹר וְחֻשְׁךָ (ד"א ל"א) בְּחֵדָא הוּו. אֹר
מִסֵּטְרָא דִימִינָא, וְחֻשְׁךָ מִסֵּטְרָא דְשְׂמָאלָא.
מָאֵי עֵבֵד קְדָשָׁא בְרִידָה הוּא, שְׁתַּף לֹון בְּחֵדָא, וּבְרָא
מְנַהוֹן שָׁמַיִם. מָאֵי שָׁמַיִם. אֵשׁ וּמִים. שְׁתַּפֵּן בְּחֵדָא,
וְעֵבֵד שְׁלָם בִּינֵיהוּ. וְכִד אֲתַכְּלִילוּ בְּחֵדָא, וּמִתַּח
לֹון, בְּיָרִיעָה מִתַּח לֹון, וְעֵבֵד מְנַהוֹן אֶת ו' וְדָא
אֲקָרִי יָרִיעָה. יָרִיעוֹת, דְּהָא אֶת דָּא אֲתַפְּשִׁיט מִנֵּיה
נְהִירוֹ, וְאֲתַעְבְּדוּ יָרִיעוֹת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְאֶת
הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֵשֶׂר יָרִיעוֹת.

לשון הקודש

וּבֵא רָאָה, אֹר וְחֻשְׁךָ (א) הָיוּ בְּאַחַד.
אֹר מִצַּד הַיְמִינִי, וְחֻשְׁךָ מִצַּד הַשְּׂמָאל.
מָה עָשָׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? שְׁתַּפֵּם
בְּאַחַד וּבְרָא מִהֶם שָׁמַיִם. מָה זֶה שָׁמַיִם?
אֵשׁ וּמִים שְׁתַּפֵּם בְּאַחַד וְעָשָׂה שְׁלָם
בִּינֵיהֶם. וּכְשֶׁנִּתְקַנּוּ בְּאַחַד וּמִתַּח אוֹתָם,
מִתַּח אוֹתָם בְּיָרִיעָה וְעָשָׂה מִהֶם אוֹת ו',
וְזוֹ נִקְרָאת יָרִיעָה. יָרִיעוֹת, שְׁהָרִי מֵאוֹת

בְּגוֹן זֶה, זֶה לְיָרִיעוֹת. כְּמוֹ הָאֱמִינוֹן
אַחִיד, שְׂמִסְפִּיק אֲמִנוֹן. וּבְצַד הַקְּדוּשָׁה
גָרַע אוֹת, וְהִיא תּוֹסַפֵּת.

רַבִּי חֵיָא פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קד) עוֹטָה
אֹר כִּשְׁלֵמָה נוֹטָה שָׁמַיִם בְּיָרִיעָה. פְּסוּק
זֶה פְּרֻשׁוֹהוּ, שְׂכִשְׁבְּרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֶת הָעוֹלָם, הֲתַעְטַף בְּאוֹתוֹ אֹר
קְדָמוֹן וּבְרָא בּוֹ שָׁמַיִם.

וְשִׁבַע רְקִיעֵי אֵינוֹן מְתִיחִין, גְּנִיזוֹן בְּגִיזוֹ עֲלָא, כְּמָה דְאוּקְמוּתָּהּ. וְחַד רְקִיעָא דְקִיּוּמָא עֲלִייהוּ, וְהָהוּא רְקִיעַ לִית בֵּיה גְּזוּן, וְלִית לִיה אַתְרַּ בְּאַתְגְּלִיָּא וְלֹא קִיּוּמָא לְאַסְתְּכְּלָא בֵּיה, (ס"א אָלָא בְּסוּכְלָתָנּוּ) וְהָאֵי רְקִיעַ אִיהוּ גְּנִיזוֹ, וְנִהִיר לְכְּלָהוּ, וְנָטִיל לֹון בְּמַטְלָנִיהוֹן, כָּל חַד וְחַד בְּדַקָּא חֲזִי לִיה. אָלָא קִיּוּמָא בְּסוּכְלָתָנּוּ.

מֵהָאֵי רְקִיעַ וְלַהֲלָאָה, לִית מָאן דִּידַע וְיִשְׁנָה, וְאִית לִיה לְבַר נֶשׁ לְמַסְתֵּם פּוּמִיָּה, וְדָלָא לְמַלְלָא וְלְאַסְתְּכְּלָא בְּסוּכְלָתָנּוּ. מָאן דִּיסְתַּכֵּל אַהֲדַר לְאַחֲזָרָא, דִּלִּית מָאן דִּיכִיל לְמַנְדַּע.

עֶשֶׂר יְרִיעוֹת אֵינוֹן, דְּאֵינוֹן עֶשְׂרָה רְקִיעֵין. וּמָאן אֵינוֹן יְרִיעוֹת דְּמִשְׁכְּנָא דְּאֵינוֹן עֶשֶׂר. וְקִיּוּמָן לְמַנְדַּע לְחַכְמֵי לְבָא. מָאן דִּינִדַּע בְּהוּ, אֲסַתְכֵּל

לשון הקודש

כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרָאוּי לוֹ. אָלָא עוּמַד בְּהַשְׁכַּל.

מִחֲרָקִיעַ הָהּ וְהִלָּאָה אֵין מִי שִׁינַדַּע וְיִשְׁגִּיחַ, וְיֵשׁ לְאָדָם לְסַתֵּם פִּיּוּ וְלֹא לְדַבֵּר וְלַהֲתַבּוּנָן בְּהַשְׁכַּל. מִי שִׁיסְתַּכֵּל חוּזֵר לְאַחֲוֵר, שְׂאֵין מִי שִׁיכּוֹל לְדַעַת.

עֶשֶׂר יְרִיעוֹת הֵן, שְׁהֵם עֶשְׂרָה רְקִיעִים. וּמִי הֵם יְרִיעוֹת הַמְשָׁכָן שְׁהֵן עֶשֶׂר וְעוּמָדוֹת לְהוֹדַע לְחַכְמֵי הַלֵּב? מִי שִׁינַדַּע

זוֹ הַתְּפִשֵׁט אֹר וְנַעֲשׂוּ יְרִיעוֹת. זֶהוּ שְׁכֶתוֹב וְאֵת הַמְשָׁכָן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעַת.

וְשִׁבְעָה רְקִיעִים הֵם מְתוּחִים, גְּנִיזוּם בְּגִיזָה עֲלִיוֹנָה, כְּמוֹ שְׁבַאֲרוּהָ, וְרְקִיעַ אֶחָד שְׁעוּמַד עֲלֵיהֶם. וְלֹאֹתוֹ רְקִיעַ אֵין גְּזוּן וְאֵין לוֹ מְקוּם בְּגִלוּי, וְלֹא עוּמַד לְהַתְּבוּנָן בּוֹ (אָלָא בְּתַבּוּיָהּ), וְהֲרָקִיעַ הָהּ גְּזוּן וּמֵאִיר לְכָלֶם, וּמִסִּיעַ אוֹתָם לְמַסְעֵיהֶם,

בְּחֻכְמַתָּא סְגִיָּא, וּבְרִזּוּן דְּעֵלְמָא, וְאַסְתָּבֵּל
 לְעֵילָא בְּתַהוּא אַתָּר, דְּכָל חַד וְחַד אֲתִדְבֹּק בֵּיהּ,
 פֶּר תִּרְיוֹן אֵינוֹן דְּקִיּוּמָן בִּימֵינָא וּבְשִׁמְאַלָּא, וְאֵינוֹן
 גְּנִיזוֹן בְּחַדֵּי שְׂכִינְתָּא.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר תִּשְׁעֵי רְקִיעֵין אֵינוֹן, וְשְׂכִינְתָּא אֵיהִי
 עֲשִׂירָאָה. דְּאִי תִימָא בְּגוֹן דְּכְתִיב עֶשֶׂר, פֶּר
 מְשְׂכִינְתָּא אֵיהּ. אִי חָבִי, שְׂכִינְתָּא חַד סְרִי אֵיהִי
 דְּקִיּוּמָא עַל עֶשֶׂר. אֶלָּא וּדְאִי תִשְׁעֵי אֵינוֹן, וְאֵינוֹן
 תִּשְׁעֵי יוֹמִין שְׁבִין רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם הַכְּפוּרִים, וְאֵיהִי
 עֲשִׂירָאָה. בְּגוּוּנָא דָּא, מְשַׁכֵּן אֵיהּ עֶשֶׂר יְרִיעוֹת.

אֵינוֹן עֶשֶׂר רְקִיעֵין רְזָא דְרִזּוּן דְּלֹא אֲתִמְסֹר פֶּר
 לְאֵינוֹן דִּידְעֵי חֻכְמַתָּא, וְכֹלָא אֵיהּ בְּרִזּוּן
 דְּבוּצִינָא קְדִישָׁא, דְּאֵיהּ גְּלִי רְזָא דְּכָל רְקִיעָא
 וְרְקִיעָא, וְאֵינוֹן שְׁמַשִּׁין דְּמְשַׁמְשֵׁי בְּכָל חַד וְחַד.

לשון הקודש

עֲשָׂרָה שְׁעוּמָדַת עַל עֶשֶׂר. אֶלָּא וְדְאִי
 שְׁתִּשְׁעֵי הֵן, וְהֵם תִּשְׁעָה יָמִים שְׁבִין רֵאשׁ
 הַשָּׁנָה לְיוֹם הַכְּפוּרִים, וְהִיא הָעֲשִׂירִית.
 כְּמוֹ זֶה הַמְשַׁכֵּן הוּא עֶשֶׂר יְרִיעוֹת.

אוֹתָם עֲשָׂרָה רְקִיעִים סוּד הַסּוּדוֹת שְׁלֹא
 נִמְסָר, רַק לְיוֹדְעֵי הַחֻכְמָה, וְהַכֹּל הוּא
 בַּסּוּדוֹת שֶׁל הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא
 גְּלָה סוּד כָּל רְקִיעַ וְרְקִיעַ, וְהֵם שְׁמַשִּׁים
 שְׁמַשִּׁמְשִׁים בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד. שְׂבָעָה

בְּהֵן, מִסְתָּבֵּל בְּחֻכְמָה רַבָּה וּבַסּוּדוֹת שֶׁל
 הָעוֹלָם, וּמִסְתָּבֵּל לְמַעְלָה בְּאוֹתוֹ מְקוֹם,
 שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד נִדְבָּק בּוֹ, פֶּרֶט לְשִׁנֵּי
 אֵלֶּה שְׁעוּמָדִים בְּיָמִין וּבְשִׁמְאַל, וְהֵם
 גְּנִוּוּיִם עִם הַשְּׂכִינָה.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, תִּשְׁעָה רְקִיעִים הֵם,
 וְשְׂכִינָה הִיא עֲשִׂירִית. שְׂאֵם תֵּאמַר
 בְּשִׁבְלֵי שְׂפָתוֹב עֶשֶׂר – הוּא חוּץ
 מִהַשְּׂכִינָה. אִם כֵּן, הַשְּׂכִינָה הִיא אַחַת

שֶׁבַע רְקִיעֵי אֵינוֹן לְעִילָא, שֶׁבַע רְקִיעֵי אֵינוֹן
לְתַתָּא, בְּגוּוּנָא דְלְעִילָא. שֶׁבַע רְקִיעֵי אֵינוֹן, דְּבָחוּ
כְּכַבֵּיָא וּמְזִילֵי לְאַנְהָנָא עֲלֵמָא דָּא כְּפּוּם אֲרַחֲיָה,
בְּמָה דְאַצְטְרִיךְ לֵיהּ.

בְּכִלְהוֹ שְׁבִיעָא עֲדִיף, בַּר תְּמִינָא, דְקָא מְדַבֵּר
לְכִלְהוֹ, וְקִימָא עַל כְּלָהוּ. כְּתִיב (תהלים סח)

סִלּוּ לְרוֹכֵב בְּעֲרָבוֹת, מָאֵן רוֹכֵב בְּעֲרָבוֹת, וּמָאֵן
אֵינוֹן עֲרָבוֹת. אֲלָא, עֲרָבוֹת דָּא רְקִיעָא שְׁבִיעָא,
אֲמַאי אֲתִקְרִי עֲרָבוֹת. עַל דְּאִיהוּ כָּלִיל מֵאֲשָׁא
וּמֵיָא בְּחָדָא, וּמִסְטָרָא וְדָרוּם, וּמִסְטָרָא דְצָפוֹן,
וְאִיהוּ מְעוּרָב מִתְרִין סְטָרִין.

וְאִי תִימָא, אִי הָכִי, שְׁתֵּי עֲרָבוֹת דְקָא מִתְחַבְּרִין
בְּלוּלָב, וְתַנִּינֵן עֲרָבוֹת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב סִלּוּ
לְרוֹכֵב בְּעֲרָבוֹת. אִי הָכִי, מָאֵן יְהִיב יִרְפִּין בְּגוּוּפָא,
אוּ גוּפָא בִירְפִין, דְהָא דָּא עֶבֶד פִּרִין וְאִיבִין, וְדָא
לָא עֶבֶד פִּרִין וְאִיבִין.

לשון הקודש

ומי הן הערבות? אלא ערבות זה הרקיע השביעי, ולמה נקרא ערבות? על שהוא כלול מאש ומים כאחד, ומצד הדרום, ומצד הצפון, והוא מערב משני צדדים. ואם תאמר, אם כן, שתי הערבות שמתחברות בלולב, ושנינו ערבות? זהו שכתוב (תהלים סח) סללו לרכב בערבות.

רקיעים הם למעלה, ושבעה רקיעים הם למטה, כמו שלמעלה. שבעה רקיעים הם שבהם פוכבים ומזלות להנהיג העולם הזה כפי דרכו וכמו שצריך לו. בכלם השביעי עדיף, חוץ מן השמיני שמהיג את כלם ועומד על כלם. כתוב סללו לרכב בערבות. מי רוכב בערבות,

אֵלֶּא, וְדָאֵי כֻּלָּא הוּא רְזָא דְעֶרְבּוֹת דְּבִלּוּלָב, אֵינּוּן
 עֶרְבּוֹת דְּבִלּוּלָב, חַד אֵשׁ, וְחַד מִיּוֹם. בְּרֻזָּא
 דָּא דְּכֻלְהוֹ, וְאִיהוּ שְׂבִיעָאָה אִיהוּ אֵשׁ וּמִיּוֹם כְּלִיל
 כְּחֻדָּא, בְּרֻזָּא חֻדָּא, וּבִגְיִן דְּעֶרְבּוֹת אִיהוּ רְזָא כְּלֻלָּא
 דְּכֻלְהוֹ שִׁית אַחֲרֵינִין, אִיהוּ רְזָא דְרִתִּיכָא עֲלָאָה,
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתֵרְעֵי בְּהַאי רְקִיעָא, יִתִּיר
 מִכְּלְהוֹ רְקִיעִין, וְתִיּאֻבְתִּיהַּ תְּדִיר לְאַתְקֵנָא לְהַהוּא
 רְקִיעָא, בְּשִׁפִּירוֹ עֲלָאָה. וְעַל דָּא, סְלוֹ לְרַכֵּב
 בְּעֶרְבּוֹת לְהַהוּא דְרַכֵּב בְּעֶרְבּוֹת. וּמֵאַן אִיהוּ. הַהוּא
 רְקִיעַ טָמִיר וְנִגְנִי, דְּקִימָא עַל גַּבֵּי חִיּוֹתָא, דְּאִיהוּ
 רַכֵּב בְּעֶרְבּוֹת.

וְעֲלִזוּ לְפָנָיו. מִלְּפָנָיו לָא כְּתוּב, אֵלֶּא לְפָנָיו, דְּהָא
 לִית מָאן דִּינִדַּע בֵּיהּ כְּלוּם. אֲבָל לְפָנָיו,
 מָאן דְּעָיִל לְקַמֵּיהּ דְּהַאי רְקִיעַ, אַעֲטִרִיד לְמִיעַל

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הוא סוד המַרְכָּבָה הַעֲלִיּוֹנָה, וְהַקּוּדֵשׁ
 בְּרוּךְ הוּא רוּצָה בְּרְקִיעַ הַזֶּה יוֹתֵר מִכָּל
 הַרְקִיעִים, וְתִשׁוּקָתוֹ תָּמִיד לְתַקֵּן אוֹתוֹ
 הַרְקִיעַ בִּיפֵי עֲלִיּוֹן. וְעַל זֶה סְלוֹ לְרַכֵּב
 בְּעֶרְבּוֹת, לְאוֹתוֹ שְׂרוּכֵב בְּעֶרְבּוֹת,
 וּמִיּוֹהוּ? אוֹתוֹ הַרְקִיעַ טָמִיר וְנִגְנִי שְׁעוּמַד
 עַל גַּב הַחִיּוֹת, שֶׁהוּא רֹכֵב בְּעֶרְבּוֹת.
 וְעֲלִזוּ לְפָנָיו. לָא כְּתוּב מִלְּפָנָיו, אֵלֶּא
 לְפָנָיו, שֶׁהֲרִי אֵין מִי שִׁדַּע בּוֹ כְּלוּם.

אם כֵּן, מִי נוֹתֵן יְרֻכִים בְּגוּף, אוֹ גּוּף
 בִּירְכִים? שֶׁהֲרִי זֶה עוֹשֶׂה פְּרוֹת וְנִגְנִים,
 וְזֶה לֹא עוֹשֶׂה פְּרוֹת וְנִגְנִים.
 אֵלֶּא וְדָאֵי שֶׁהַכֵּל הוּא סוּד שֶׁל עֶרְבּוֹת
 שְׂבִלּוּלָב. אוֹתָם עֶרְבּוֹת שְׂבִלּוּלָב, אַחַד
 אֵשׁ וְאַחַד מִיּוֹם. בְּסוּד הַזֶּה שֶׁל כָּלָם,
 וְהוּא שְׂבִיעִי, הוּא אֵשׁ וּמִיּוֹם כְּלוּלִים
 כְּאַחַד בְּסוּד אַחַד, וּמִשׁוּם שֶׁעֶרְבּוֹת הוּא
 סוּד הַכֵּל שֶׁל כָּל שֵׁשֶׁת הָאֲחֵרוֹנִים,

בְּחֶדְוָה, וְלֹא בְעֵצִיבוּ כְּלָל, בְּגִין דְּהֵאֵי רְקִיעָא גְרִים,
 דְּתַמְן לֹא שְׂרִיא עֵצִיבוּ וְרוּגְזָא כְּלָל, דְּהֵא תַמְן כְּלֹא
 אִיהוּ בְּחֶדְוָה.

וְעַל דָּא, כִּהֵן גְּדוּל דְּקִימָא לְקַמְיָה, לֹא הָוָה עָאֵל
 לְבִי קְדָשָׁא, בַּר בְּחֶדְוָה, וְלֹא־חֲזָאָה חֶדְוָה, דְּהֵא
 אֲתָרָא גְרִים. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים ק) עֲבַדוּ אֶת יי'
 בְּשִׂמְחָה בְּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה. דְּהֵא אֲעֲטְרִיךְ דְּלֹא
 לֹא־חֲזָאָה בָּה עֵצִיבוּ.

וְאִי תִימָא, אִי הָכִי, הֵאֵי מָאן דְּאִיהוּ בְּעֵצְרָא
 וּבְדוּחְקָא, דְּלֹא יָכִיל לְמַחְדֵּי לְבִיָּה, וּמְגוּ
 דוּחְקִיָּה אִית לִיה לְמַתְבַּע רַחֲמִין, קָמִי מְלָפָא
 עֲלָאָה, אִי הָכִי, לֹא יֵצְלִי צְלוּתָא כְּלָל, וְלֹא יִיעוּל
 בְּעֵצִיבוּ כְּלָל, דְּהֵא לֹא יָכִיל לְמַחְדֵּי לְבִיָּה, וְלֹא־עֲלָא
 קָמִיָּה בְּחֶדְוָה, מָאֵי תְקוּנָא אִית לִיה לְהֵאֵי בַר נָשׁ.

לשון הקודש

בְּשִׂמְחָה בְּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה. שְׂהֲרֵי צְרִיךְ
 שְׂלֵא לְהֲרָאוֹת בּו עֵצֵב.

וְאִם תֵּאמַר, אִם כֵּן, מִי שְׂהוּא בְּעֵצֵר
 וְדַחַק, שְׂלֵא יָכֹול לְשַׂמַּח אֶת לְבוּ, וּמִתּוֹךְ
 דְּחִקוּ יֵשׁ לוֹ לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 הַעֲלִיּוֹן. אִם כֵּן, לֹא יִתְפַּלֵּל תְּפִלָּה כְּלָל,
 וְלֹא יִכְנֹס בְּעֵצֵב כְּלָל, שְׂהֲרֵי לֹא יָכֹול
 לְשַׂמַּח אֶת לְבוּ וּלְהַכְנִס לְפָנָיו בְּשִׂמְחָה.
 מָה הַתְּקוּן שְׂיֵשׁ לְאָדָם הַזֶּה?

אֲבָל לְפָנָיו, מִי שְׂנֹכְנֵם אֲעַל הַרְקִיעַ הַזֶּה,
 צְרִיךְ לְהַכְנִס בְּשִׂמְחָה וְלֹא בְּעֵצֵב כְּלָל,
 מִשּׁוּם שְׂהַרְקִיעַ הַזֶּה גּוֹרֵם, שְׂשֵׁם לֹא
 שׁוּרָה עֵצֵב וְרִגְזוּ כְּלָל, שְׂהֲרֵי שְׁם הַכֹּל
 בְּשִׂמְחָה.

וְעַל זֶה, כִּהֵן גְּדוּל שְׂעוּמַד לְפָנָיו לֹא הִיָּה
 נִכְנֵס לְבֵית הַקֹּדֶשׁ - רַק בְּשִׂמְחָה
 וּלְהֲרָאוֹת שְׂמִחָה, שְׂהֲרֵי הַמְּקוֹם גּוֹרֵם.
 וְעַל זֶה כְּתוּב (תהלים ק) עֲבַדוּ אֶת ה'

אֵלֶּא וְדַאי הָא תַנִּינָן, כָּל תְּרַעִין נְנַעְלוּ וְאַסְגִּירוּ,
וְתְרַעִין וְדִמְעִין לָא אַסְגִּירוּ, וְלִית דְּמַעָּה
אַלָּא מִגּוּ צַעְרָא וְעַצִּיבוּ. וְכָל אֵינּוֹן דְּמִמָּנָן עַל אֵינּוֹן
תְּרַעִין, כְּלָחוּ מִתְּבָרִין וְזִיזִין וּמְנַעוּלִין, וְעֵיילִין אֵינּוֹן
דְּמַעִין, וְהָהִיא צְלוּתָא עָאלַת קָמִי מַלְפָּא קְדִישָׁא.
כְּדִין הָהִיא אַתָּר אִית לִיה דּוּחְקָא, מִהָהִיא עַצִּיבוּ
וְדוּחְקָא דִּהָהִיא בַר נָשׁ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר
(ישעיה 30) בְּכָל צָרְתָם לֹא צָר. תִּיאַוּבְתִּיה דִּהָהִיא
עֲלֻמָּא עֲלָאָה, לְגַבֵּי הָאֵי אַתָּר, כְּדִכּוּרָא דְתִיאַוּבְתִּיה
תְּדִיר לְגַבְתָּה דְנוֹקְבָא. כִּד מַלְפָּא עָאל לְגַבֵּי
מִטְרוּנִיתָא, אֲשַׁכַּח לָהּ בַּעֲצִיבוּ, כְּדִין כָּל מָה דְאִתְּהִי
בַּעָאָת, בִּידְהָא אַתְּמָסַר, וְהָהִיא בַר נָשׁ, וְהָהִיא
צְלוּתָא, לָא אַתְדַּר כְּרִיקְנִיָּא, וְקוּדְשָׁא כְּרִיד הוּא
חַיִּים (דף קס"ה ע"ב) עָלֶיהָ. וּפָאָה חוּלְקִיָּה דִּהָהִיא בַר נָשׁ,
דְּאוּשִׁיד דְּמַעִין קָמִי קְדִישָׁא כְּרִיד הוּא, בְּצְלוּתִיהָ.

לשון הקודש

וְדַחַק שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה 30) בְּכָל צָרְתָם לֹא (לו) צָר. תְּשׁוּקַת אוֹתוֹ הָעוֹלָם הָעֲלִיזוֹן לְמָקוֹם הַזֶּה, כְּזִכָּר שֶׁתְּשׁוּקָתוֹ תִּמְיֵד אֶל הַנִּקְבָּה. כְּשֶׁנִּכְנַס הַמֶּלֶךְ לְגַבִּירָה וּמוֹצֵא אוֹתָהּ בַּעֲצָב, אִזּוֹ כָּל מָה שֶׁהִיא רוֹצֵה, נִמְסַר בִּידְהָא, וְאוֹתוֹ אָדָם וְאוֹתָהּ תִּפְלָה לֹא חוֹזֶרֶת רִיקָם, וְהַקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא חָס עָלָיו. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ

אֵלֶּא וְדַאי הָרִי שְׁנִינּוּ, כָּל הַשְּׁעָרִים נְנַעְלוּ וְנִסְגְּרוּ, וְשְׁעָרֵי דְמַעוֹת לֹא נִסְגְּרוּ, וְאִין דְּמַעָּה אֵלֶּא מִתּוֹךְ צַעַר וְעַצֵּב, וְכָל אוֹתָם הַמִּמָּנִים עַל אוֹתָם הַשְּׁעָרִים, כְּלָם מִשְׁבָּרִים חֲתִיבוֹת קִשׁוֹת וּמְנַעוּלִים וּמְכַנְסִים אוֹתָן דְּמַעוֹת, וְאוֹתָהּ תִּפְלָה נִכְנַסַת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ. וְאִזּוֹ לְאוֹתוֹ מָקוֹם יֵשׁ דַּחַק מֵאוֹתוֹ עַצֵּב

כַּגִּוּוֹנָא דָּא בְּשַׁבַּת, מָאן דִּיתִיב בְּתַעֲנִיתָא בְּשַׁבַּת,
מִגּוּ צַעֲרִיהָ אֲחִיזֵי עֲצִיבָא, וּבְשַׁבַּת שְׁלֵטָא
הֵהוּא רְקִיעָא עֲלָאָה, הֵהוּא דְאַתְחִזֵי בְּחֻדָּה, וְאִיהוּ
חֻדָּה וְחֻדֵי לְכֻלָּא. הֵהוּא דִּיתִיב בְּעֲצִיבוּ, בְּגִין
דְּאִיהוּ שְׁלֵטָא, אֲפִיק לְהֵהוּא בַר נָשׁ מִהֵהוּא עוֹנֵשָׂא
דְּאַתְגָּזֵר עָלֶיהָ, וְהָא אֲתַמַּר, סְלוּ: הָבוּ יָקָר, וְרוּמְמוּ
לְהֵהוּא דְרוּכְבַּ בְּעֲרָבוֹת, דְּאִיהוּ חֻדָּה וְחֻדֵי כֻלָּא,
רְקִיעָא עַל גַּבֵי חֵיוֹתָא בִּי"ה שְׁמוֹ וְדָאֵי, דְּהָא
בְּהֵהוּא אַתְר שְׁמָא דָּא אֲתַכְּלִיל. וְעֲלוּ לְפָנָיו, בְּגִין
דְּלֹא אֲצַטְרִיךְ לְאַחֲזָאָה קָמִיהָ עֲצִיבוּ, כְּמַה דְּאַתַּמַּר.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, הָאֵי קָרָא, הָכִי אֲצַטְרִיךְ לְמִימַר,
סְלוּ לְרוּכְבַּ עַל עֲרָבוֹת, מָאֵי בְּעֲרָבוֹת. בִּיָּה
שְׁמוֹ, בִּיָּה הוּא מִיבְעֵי לִיָּה, מָאֵי שְׁמוֹ. אֶלָּא הָאֵי
קָרָא, עַל סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, עֲתִיקָא דְכָל עֲתִיקִין

לשון הקודש

הָבוּ כְבוֹד וְרוּמְמוֹת לְאוֹתוֹ שְׂרוּכְבַּ
 בְּעֲרָבוֹת, שֶׁהוּא שְׂמַחָה וּמְשַׂמַּח לְכָל,
 הֶרְקִיעַ שְׁעַל גַּבֵי חַיּוֹת בִּי"ה שְׁמוֹ וְדָאֵי,
 שֶׁהָרִי בְּאוֹתוֹ מְקוֹם הַשֵּׁם הַזֶּה נִכְלָל.
 וְעֲלוּ לְפָנָיו – מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא צָרִיךְ
 לְהִרְאוֹת לְפָנָיו עֲצָב, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבְּאֵר.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, פְּסוּקַת זֶה כִּךְ צָרִיךְ
 לוֹמַר: סְלוּ לְרוּכְבַּ עַל עֲרָבוֹת. מַה זֶה
 בְּעֲרָבוֹת? בִּיָּה שְׁמוֹ, בִּיָּה הוּא הִיָּה צָרִיךְ

שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם שֶׁשׁוֹפֵךְ דַּמְעוֹת לְפָנָיו
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתַפְלִתוֹ.

כְּמוֹ זֶה בְּשַׁבַּת, מִי שִׁוֵּשֵׁב בְּתַעֲנִית
 בְּשַׁבַּת, מִתוֹךְ צַעֲרוֹ מִרְאָה עֲצָב,
 וּבְשַׁבַּת שׁוֹלֵט אוֹתוֹ רְקִיעַ עֲלִיוֹן, אוֹתוֹ
 שֶׁנִּרְאָה בְּשְׂמַחָה, שֶׁהוּא שְׂמַחָה וּמְשַׂמַּח
 לְכָל. אוֹתוֹ שִׁוֵּשֵׁב בְּעֲצָב, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא
 שׁוֹלֵט, מוֹצִיא אֶת אוֹתוֹ הָאָדָם מֵאוֹתוֹ
 הָעֵנֶשׁ שֶׁנִּגְזֵר עָלָיו, וְהָרִי נֹאמַר סְלוּ –

אֶתְמַר. הַהוּא דְלֹא אֶתְגַּלְיָא, וְלֹא אֶתִידַע בְּלֵל,
 דְּאִיהוּ רוֹכֵב בְּעֵרְבוֹת. וְאִי תִימָא, דְּאִיהוּ אֶתִיא
 וְרָכִיב בֵּיתָה, אִי הָכִי, אֶף עַל גַּב דְּסֻתִּים הוּא בְּאַתָּר
 דָּא קִימָא לְאֶתְגַּלְיָא.

אֵלֶּא סוּלוֹ לְרוֹכֵב בְּעֵרְבוֹת, דָּא אִיהוּ עֲתִיקָא דְכָל
 עֲתִיקוֹן, סְתִימָא דְכָל סְתִימּוֹן, דְלֹא יָדִיעַ.
 וּבְמָה אִיהוּ רוֹכֵב, בְּעֵרְבוֹת, בִּי"ה, דְּאִיהוּ רוֹא
 קְדָמָא דְנַפִּיק קַמִּיה (ד"א מַנִּיה) וְדָא אִיהוּ שְׁמִיה,
 מִהֵוּא סְתִימָא, דְלֹא יָדִיעַ, שְׁמָא (ויקרא כ"ט) דִּילִיה
 הוּא י"ה. לָאו דְּאִיהוּ הוּא, אֵלֶּא אִיהוּ הוּא, בְּגִין
 דְּהוּא פְּרוּכְתָא דְאַתְפָּרְסָא וְנַפִּיק מִקַּמִּיה. אֲבָל
 הַאי פְּרוּכְתָא אִיהוּ שְׁמוֹ, וְדָא אִיהוּ רְתִיבָא דִּילִיה,
 וְלֹא אֶתִידַע בְּלֵל.

לשון הקודש

כָּל הָעֲתִיקִים, נִסְתַּר כָּל הַנִּסְתָּרִים, שְׁלֹא
 יָדוּעַ. וּבְמָה הוּא רוֹכֵב? בְּעֵרְבוֹת, בִּי"ה,
 שֶׁהוּא סוּד קְדָמוֹן שֶׁיֵּצֵא לְפָנָיו (מִמַּבּוֹ), וְזֶהוּ
 שְׁמוֹ. מֵאוֹתוֹ נִסְתַּר שְׁלֹא יָדוּעַ שְׁמוֹ הוּא
 י"ה. לֹא שֶׁהוּא הוּא, אֵלֶּא הוּא הוּא,
 בְּשִׁבִיל שְׁאוֹתָהּ פְּרֻכַת שְׁנַפְרָסָה וַיֵּצֵאָהּ
 מִלְּפָנָיו. אֲבָל הַפְּרֻכַת הוּוּ הִיא שְׁמוֹ,
 וְזֶהוּ מְרַכְבָּתוֹ, וְלֹא נוֹדַע בְּלֵל.

לְהִיּוֹת! מַה זֶה שְׁמוֹ? אֵלֶּא פְּסוּק זֶה עַל
 נִסְתַּר כָּל הַנִּסְתָּרִים, עֲתִיק כָּל הָעֲתִיקִים
 נֶאֱמַר, אוֹתוֹ שְׁלֹא הִתְגַּלָּה וְלֹא נוֹדַע
 בְּלֵל שֶׁהוּא רוֹכֵב בְּעֵרְבוֹת. וְאִם תֵּאמַר
 שֶׁהוּא כָּא וְרוֹכֵב בּוֹ, אִם כֵּן, אֶף עַל גַּב
 שֶׁהוּא נִסְתַּר, בְּמָקוֹם הַזֶּה עוֹמֵד
 לְהִתְגַּלּוֹת.
 אֵלֶּא סוּלוֹ לְרוֹכֵב בְּעֵרְבוֹת, זֶהוּ עֲתִיק שֶׁל

וְדָא אִיהוּ שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, בְּגִין דְּאִית שְׁמִיָּה דְּלֹא
 אִיהוּ כָּל כֶּךָ גָּדוֹל, בְּהַאי אַף עַל גַּב דְּאִית
 בִּיהַ תּוֹסַפֵּת אֲתוּוּן. דָּא אִיהוּ שְׁמָא רַבָּא, וְעַל דָּא
 בְּהַאי שְׁמָא, אֲנָן מְפִיקִין אֲמֵן, דְּאִיהוּ מְנִיָּה. בְּהַאי
 אֲזֵלָא אֲמֵן בְּכָל זְמָנָא, וּבְשְׁמָא אַחֲרָא לֹא הֲכִי.

אֲמֵן יְהִי שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ, דְּכִד הֵא שְׁמָא
 אֲתַתְּקֵן, כִּלְאֵי אִיהוּ בְּשִׁלְיָמוֹ, וְכָל עֲלָמִין
 חֲדָאן בְּחֲדוֹ. בְּהַאי שְׁמָא, כְּלִילָן עֲלָאִין וְתַתָּאִין.
 בְּהַאי שְׁמָא, כְּלִילָן שִׁית מֵאָה וְתַלְיָסָר פְּקוּדֵי
 אוֹרִייתָא, דְּאִינוּן כְּלָלָא דְּכָל רִזִּין עֲלָאִין וְתַתָּאִין.
 כְּלָלָא דְּעֲלָמָא דְּדְכוּרָא לְעִילָא, וְכְלָלָא דְּעֲלָמָא
 דְּנוֹקְבָא לְתַתָּא.

וְכִלְהוּ פְּקוּדֵין, כְּלְהוּ שְׁיִיפִין וְאַבְרִין, לְאֲתַחְזָא
 בְּהוּ רְזָא דְּמְהִימְנוּתָא. מָאן דְּלֹא יִשְׁנָח

לשון הקודש

העולמות שמחים בשמחה. בשם הזה
 כלולים עליונים ותחתונים. בשם הזה
 כלולים שש מאות ושלוש עשרה מצוות
 של התורה שהן הכלל של כל הסודות
 העליונים והתחתונים. הכלל של עולם
 הזכר למעלה, והכלל של עולם הנקבה
 למטה.

וכל המצוות בלן פְּרָקִים וְאַיְבָרִים,

וזהו שמו הגדול, משום שיש שמו
 שאינו כל כֶּךָ גָּדוֹל כמו זה אף על גב
 שיש בו תוספת אותיות. זהו השם
 הגדול, ולכן בשם הזה אנו מוציאים
 אמן, שהוא ממנו. בזה הולך אמן בכל
 הזמן, ובשם אחר לא כֶּךָ.

אמן יְהִי שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ, שְׂכַאֲשֵׁר
 השם הזה מתתקן - הכל בשלמות, וכל

וְלֹא אֶסְתַּכַּל בְּרִזּוֹן דְּפִקּוּדֵי אֹרִייתָא, לָא יַדַּע,
 וְלֹא אֶסְתַּכַּל, הֵיךְ מִתְתַּקְּנָן שְׂיִיפִין בְּרִזָּא עֲלָאָה.
 שְׂיִיפִין דְּגוּפָא בְּלָחוּ, מִתְתַּקְּנָן עַל רִזָּא דְּפִקּוּדֵי
 אֹרִייתָא, וְאַף עַל גַּב דְּאִית שְׂיִיפִין, דְּאֵינוּן
 רַבְרַבִּין וְעֲלָאִין, כְּלָחוּ זַעֲרִין וְרַבְרַבִּין, אִי אֶתְנַטִּיל
 חַד מִנֵּיהוּ, אֲפִילוּ זַעֲרָא דְּבַר נָשׁ, אֲקָרִי מְאָרִיָּה
 דְּמוּמָא, כֹּל שְׂפִין וְכֹל שְׂפִין הֵהוּא דְּנָרַע אֲפִילוּ
 חַד פִּקּוּדָא מְאֵינוּן פִּקּוּדֵי אֹרִייתָא, דְּאֲטִיל מוּמָא
 בְּאַתֵּר דְּלֹא אֲעֻטְרִיד.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (בראשית ב) **וַיִּקַּח יי' אֱלֹהִים אֶת**
הָאָדָם וַיְנַיְחֵהוּ בִּגְן עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשֹׁמְרָהּ.
וַתַּיַּנֶּן, לְעִבְדָּהּ וּלְשֹׁמְרָה אֶלֶּיִן קַרְבָּנִין, וְכֹלֵא חַד.
אֲבָל דָּא רִזָּא דְּפִקּוּדֵי אֹרִייתָא, לְעִבְדָּהּ: אֶלֶּיִן
רמ"ח שְׂיִיפִין עֲלָאִין. וּלְשֹׁמְרָה: אֶלֶּיִן תְּלַת מְאָה

לשון הקודש

מום. כֹּל שְׂפִין וְכֹל שְׂפִין אוֹתוּ שְׂפוּנָם
 אֲפִילוּ מַצּוּה אַחַת מֵאוֹתָן מַצּוּת הַתּוֹרָה,
 שְׂמַטִּיל מוּם בְּמָקוֹם שְׂלֵא צְרִיךְ.

בא וְרָאָה מַה כְּתוּב, (בראשית ב) וַיִּקַּח ה'
 אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיְנַיְחֵהוּ בִּגְן עֵדֶן
 לְעִבְדָּהּ וּלְשֹׁמְרָה. וְשַׁנִּינוּ, לְעִבְדָּהּ
 וּלְשֹׁמְרָה - אֵלֶּיִן קַרְבָּנוֹת, וְהַכֹּל אַחֵר.
 אֲבָל הַסּוּד הַזֶּה שֶׁל מַצּוּת הַתּוֹרָה,
 לְעִבְדָּהּ - אֵלֶּיִן רמ"ח אֵיבָרִים עֲלִינוּנִים.

לְהִרְאוֹת בְּהֵן אֶת סוּד הָאֲמוּנָה. מִי שְׂלֵא
 יִשְׁגִּיחַ וְלֹא יִתְבוּנֵן בְּסוּדוֹת שֶׁל מַצּוּת
 הַתּוֹרָה, לֹא יַדַּע וְלֹא יִתְבוּנֵן אִיךְ
 מִתְקַנְיִם הָאֵיבָרִים בְּסוּד עֲלִיוֹן. כֹּל
 אֵיבָרֵי הַגּוּף מִתְקַנְיִם עַל הַסּוּד שֶׁל
 מַצּוּת הַתּוֹרָה, וְאַף עַל גַּב שְׂיִישׁ אֵיבָרִים
 שֶׁהֵם גְּדוּלִים וְעֲלִיוֹנִים, כֹּלֵם קַטְנִים
 וְגְדוּלִים, אִם נִטֵּל מֵהֶם אַחֵר, אֲפִילוּ
 הַקְּטָן בְּיוֹתֵר שֶׁל הָאָדָם, הוּא נִקְרָא בְּעַל

וְשֵׁתַיִן וְחֲמִשׁ שְׁיִיפִין תִּתָּאִין. אֵלִין עֲלָאִין דְּזָכוּר.
וְאֵלִין תִּתָּאִין דְּשָׁמוּר, וְכֹלָא חַד.

זִבְאָה אִיהוּ מָאן דְּזָכִי לְאַשְׁלָמָא לֹון. פְּקוּדִין
דְּאוּרֵייתָא, גָּרִים לְבַר נָשׁ לְאַשְׁלָמָא רוּחִיה
וְנִשְׁמַתִּיה בְּהַאי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי. אוּרֵייתָא
מִזְבַּח לְבַר נָשׁ, לְאַחֲסָנָא תְּרִין עֲלָמִין, עֲלָמָא דָּא
וְעֲלָמָא דְאַתִּי. כָּל מָאן דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאוּרֵייתָא,
אַשְׁתַּדֵּל בְּחַיִּים. חַיִּים בְּהַאי עֲלָמָא, וְחַיִּים בְּעֲלָמָא
דְאַתִּי. אֲשֶׁתְּזִיב מִכָּל עוֹנְשֵׁין בִּישׁוּן, דְּלֹא יִכְלִין
לְשַׁלְּטָאָה עָלֶיהָ. אִי נְאַשְׁתַּדְלוּתָא חָבִי. כָּל שְׁפָן
מָאן דְּעָבִיד עוֹבְדָא.

רַבִּי חֲזִיא וּרְבִי אַבָּא, שָׂרוּ בְּבִי אוֹשְׁפִיזֵיהוּ,
קָמוּ בְּפִלְגוֹת לִילְיָא, (דף קס"ו ע"א) לְאַשְׁתַּדְלָא
בְּאוּרֵייתָא. בְּרִתִּיהָ דְאוֹשְׁפִיזָא, קָמַת וְאַנְהִירַת

לשון הקודש

עולמות, עולם הזה ועולם הבא. כל מי
שמשתדל בתורה, משתדל בחיים, חיים
בעולם הזה, וחיים בעולם הבא. נצול
מכל הענשים הרעים שלא יכולים
לשלוט עליו. אם בהשתדלות בך, כל
שפן מי שעושה מעשה.

רבי חזיא ורבי אבא היו שרויים בבית
מארחיהם, וקמו בחצות הלילה

ולשמרה - אלו שלש מאות וששים
וחמשה איברים תחתונים. אלה
העליונים של זכור, ואלה התחתונים
של שמור, והכל אחד.

אשרי מי שזוכה להשלים אותם.
מצוות התורה גורמות לאדם להשלים
רוחו ונשמתו בעולם הזה ובעולם הבא.
התורה מוכה את האדם לרשת שני

לוֹן שְׂרָגָא, וּלְבַתַּר קַיִמַת אַבְתְּרִייתוּ לְמִשְׁמַע
מְלִין דְּאוּרִייתָא.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (משלי 1) כִּי גַר מִצְוָה וְתוֹרָה
אוֹר וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר. כִּי גַר
מִצְוָה, כָּל מָאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּהַאי עֲלָמָא, בְּאֵינוּן
פְּקוּדִין דְּאוּרִייתָא, אֶתְסַדֵּר קָמִיהּ בְּכָל פְּקוּדָא
וּפְקוּדָא חַד שְׂרָגָא, לְאַנְהָרָא לִיהּ בְּהַהוּא עֲלָמָא.
וְתוֹרָה אוֹר, מָאן דְּאִתְעַסַּק בְּאוּרִייתָא, זְכִי לְהַהוּא
נְהוּרָא עֲלָאָה, דְּאִדְלִיקַת שְׂרָגָא מִיְהִי, דְּהָא שְׂרָגָא
בְּלָא נְהוּרָא לָא כְּלוּם. נְהוּרָא בְּלָא שְׂרָגָא, אוּף
הַכִּי לָא יְכִיל לְאַנְהָרָא. אִשְׁתַּכַּח דְּכִלְא דָּא לְדָא
אִצְטְרִיךְ. אִצְטְרִיךְ עוֹבְדָא לְאַתְקַנָּא שְׂרָגָא.
וְאִצְטְרִיךְ לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא, לְאַנְהָרָא שְׂרָגָא. זְכָאָה
אִיהוּ מָאן דְּאִתְעַסַּק בְּהּ בְּנְהוּרָא וּבְשְׂרָגָא.

לשון הקודש

לוֹ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְתוֹרָה אוֹר – מִי
שְׂמַתְעַסַּק בְּתוֹרָה, זוֹכֵה לְאוֹתוֹ אוֹר
עֲלִיוֹן שְׂגוּדְלֵק מִמֶּנּוּ הֵנֶר, שְׁהֵרִי גַר בְּלִי
אוֹר אֵינוֹ כְּלוּם. אוֹר בְּלִי גַר אִף כִּן לָא
יְכוּל לְהֵאִיר. נִמְצָא שְׂבָלָם אֲרִיכִים זֶה
אֵת זֶה. אֲרִיךְ מַעֲשֵׂה לְתַקֵּן הֵנֶר, וְאֲרִיךְ
לְלַמֵּד תּוֹרָה לְהֵאִיר הֵנֶר. אֲשֶׁרִי מִי
שְׂמַתְעַסַּק בְּהּ בְּאוֹר וּבְנֵר.

לְהַשְׁתַּדַּל בְּתוֹרָה. בַּת הַמְּאָרַח קָמָה
וְהֵאִירָה לְהֵם גַּר, וְאַחַר כֵּן עֲמָדָה
אֲחֵרֵיהֶם לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי תוֹרָה.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (משלי 1) כִּי גַר מִצְוָה
וְתוֹרָה אוֹר וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר.
כִּי גַר מִצְוָה – כָּל מִי שְׂמַשְׁתַּדַּל בְּעוֹלָם
הַזֶּה בְּאוֹתָן מִצְוֹת הַתּוֹרָה, מְסַתְּדֵר
לְפָנָיו בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה גַּר אֶחָד לְהֵאִיר

וְדַרְךְ תַּיִם תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר, אֲרַח תַּיִם לְאַעְלָא בֵּיה
 לְעֵלְמָא דְאַתִּי, אֵינּוֹן תּוֹכְחוֹת, דְּמִקְבֵּל בַּר
 נָשׁ לְאַעְדָּא גְרַמְיָה מֵאַרְח בִּישׁ, וְלִמְיָהּ בְּאַרְחָא
 טָבָא. תּוֹ וְדַרְךְ תַּיִם, אֵינּוֹן תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר, דְּאַיִתִּי
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָלֶיהָ דְּבַר נָשׁ, לְדַפְּאָה לִּיה
 מִחֻבּוּי בְּאֵינּוֹן תּוֹכְחוֹת. זַכָּאָה אִיהוּ מָאן דְּקָבִיל
 לְהוּ בְּרַעוּ דְּלִבָּא.

דְּבַר אַחַר כִּי נֵר מְצוּהָ, (תְּקוּנָא דְשֶׁרְנָא) דָּא שְׁרֵנָא
 בּוֹצִינָא דְדוּדָה, דְּאִיהוּ נֵר מְצוּהָ אֲוֵרִייתָא
 דְּבַעַל פָּה, דְּאַצְטְרִיךְ לְאַתְתְּקַנָּא תְּדִיר, וְאִיהוּ לָא
 נִהָרָא אֶלָּא מְגוּ תוֹרָה שְׂבַכְתָּב, דְּהָא אֲוֵרִייתָא
 דְּבַעַל פָּה לִית לָהּ נְהִירוּ, אֶלָּא מְגוּ תוֹרָה שְׂבַכְתָּב,
 דְּאִיהוּ אֹר לְאַנְהָרָא.

אַשְׁמַח אֲבַתְרִיָּה, וְחִמָּא בְּרַתִּיהָ דְּאוּשְׁפִיזָא קַיִימַת
 אֲבַתְרִיָּהּ, אָמַר כִּי נֵר מְצוּהָ, מָאן נֵר.

לשון הקודש

דְּבַר אַחַר כִּי נֵר מְצוּהָ – (תְּקוּנָא דְשֶׁרְנָא) זֶה נֵר
 הַמְּנוֹרָה שֶׁל דוּדָה, שֶׁהוּא נֵר מְצוּהָ תוֹרָה
 שְׂבַעַל פָּה, שֶׁצְרִיכָה לְהַתְתַּקֵּן תְּמִיד,
 וְאִינָהּ מֵאִירָה אֶלָּא מִתּוֹךְ תוֹרָה
 שְׂבַכְתָּב, שֶׁחֵרֵי אֵין לְתוֹרָה שְׂבַעַל פָּה
 אֹר אֶלָּא מִתּוֹךְ תוֹרָה שְׂבַכְתָּב, שֶׁהִיא
 הָאוֹר לְהָאִיר.

הַסְתַּבֵּל לְאַחֲרָיו וְרָאָה אֶת בֵּית הַמִּאֲרָח

וְדַרְךְ תַּיִם תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר – דַּרְךְ תַּיִם
 לְהַכְנִס בָּהּ לְעוֹלָם הַבָּא, אוֹתָן תּוֹכְחוֹת
 שְׂמִקְבֵּל אָדָם לְהַסִּיר אֶת עַצְמוֹ מִדַּרְךְ
 רָעָה וְלָלַכֵת בְּדַרְךְ טוֹבָה. עוֹד וְדַרְךְ
 תַּיִם – אוֹתָם תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר, שְׂמִבִּיא
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הָאָדָם לְטַהֲרוֹ
 מִחֻטְאָיו בְּאוֹתָן תּוֹכְחוֹת. אֲשֶׁרֵי מִי
 שְׂמִקְבֵּל אוֹתָן בְּרַעוּן הַלֵּב.

דָּא גַר דְּאִיהִי מְצֹוּה דְנַשִּׁין זְכַיִן בֵּיהּ, וְאִיהִי גַר
 דְּשַׁבַּת, דְּאִיף עַל גַּב דְּנַשִּׁין לָא זָכָאן בְּאוּרֵייתָא, הָא
 גּוֹבְרִין זְכַיִן בְּאוּרֵייתָא, וְנִהְרִין לְהֵא שְׂרָגָא, דְּנַשִּׁין
 מִתְתַּקְּנִין בְּהֵא מְצֹוּה. נַשִּׁין בְּתַקּוּנָא דְהֵא גַר.
 גּוֹבְרִין בְּאוּרֵייתָא, לְאַנְהָרָא לְהֵא גַר, תְּקוּנָא
 דְּמְצֹוּה דְנַשִּׁין אֶתְחַיְיבוּ בְהוּ.

שִׁמְעֵת תְּהִיא אֶתְתָּא וּבְכָאֵת, אֲדִהְכִי קָם אָבוּהָ
 דְּאֶתְתָּא, דְּהָזֹת תַּמָּן, וְעָאֵל בִּינֵייהוּ,
 וְחָמָא בְּרֵתִיה קַיִימַת אֲבִתְרֵייהוּ וּבְכָאֵת, שְׂאִיל לָהּ
 אָבוּהָ. סָחַת לִיה (רַבִּי אַבָּא) עוּבְדָא. שְׂאִירֵי אָבוּהָ
 דְּאֶתְתָּא אוּף אִיהוּ וּבְכָה. אָמַר לִיה רַבִּי יוֹסִי,
 דִּילְמָא חֲתַנְדָּ בְּעֵלָה דְּבְרַתֶיךָ, לָא זָכָה בְּאוּרֵייתָא.
 אָמַר לִיה וְדָאִי הָכִי הוּא, וְעַל דָּא וְדָאִי בְּכִינֵן, אָנָּא
 וּבְרַתֵי תְדִיר.

לשון הקודש

שִׁמְעֵת אותה אשה ובכָהּ. בין כך קם
 אָבִי הָאִשָּׁה שְׂהִיָּה שֵׁם וּנְכֻסִים בִּינֵיהֶם,
 וְרָאָה אֶת בֵּתוֹ עוֹמְדַת מֵאַחֲרֵיהֶם וּבֹכָה.
 שְׂאֵל אוֹתָהּ אָבִיהָ, וְהִיא סָחַת לוֹ (רַבִּי אַבָּא)
 אֶת הַמַּעֲשֵׂה. הִתְחִיל אָבִי הָאִשָּׁה אֶף
 הוּא לְבָבוֹת. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, אוּלַי
 חֲתַנְדָּ בְּעֵלָה שֶׁל בְּתוּךָ לֹא זָכָה בְּתוּרָה?
 אָמַר לוֹ, וְדָאִי כֵּךְ זֶה, וְעַל זֶה וְדָאִי אָנּוּ
 בּוֹכִים אֲנִי וּבֵתִי תָמִיד.

עומדת מאחריהם. אמר, כי גַר מְצֹוּה,
 מה זה גַר? זה הגַר שֶׁהִיא מְצֹוּה שְׁנַשִּׁים
 זוכות בה, והיא גַר שַׁבַּת. שאִיף עַל גַּב
 שְׁנַשִּׁים לֹא זוכות בתוֹרָה, הֵרִי הַגְּבָרִים
 זוכים בתוֹרָה וּמְאִירִים אֶת הַגַּר הַזֶּה
 שְׁהַנְּשִׁים מְתַקְּנוֹת בְּמְצֹוּה הַזֶּה. הַנְּשִׁים
 בְּתַקּוּן שֶׁל הַגַּר הַזֶּה – וְהַגְּבָרִים בְּתוּרָה
 לְהֵאִיר לַגַּר הַזֶּה, תַּקּוּן הַמְצֹוּה שְׁהַנְּשִׁים
 הִתְחַיְיבוּ בָהֶם.